

Smernica č. 3 / 2012

ZMENA FORMY NAVRHNUTÝCH ROZHODNUTÍ

KONCEPCIA A KVALITA POSUDZOVANIA VÝUČBY ŠTUDENTMI

(čl. 2 ods. 2a: Metodika zostavovania hodnotiacej správy VŠZaSP sv. Alžbety, prijatej AK dňa 3. 5. 2012).

Posudzovanie výučby študentmi sa na slovenských vysokých školách uskutočňuje podľa Zákona číslo 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 70 ods. 1 písm. h), kde sa uvádza možnosť študentov aspoň raz ročne sa formou anonymného dotazníka vyjadriť o kvalite výučby a učiteľov.

Zabezpečenie posudzovania výučby študentmi je odborne veľmi náročná a zodpovedná úloha. Napriek tomu, že má uskutočňovanie tejto činnosti v niektorých krajinách, napríklad v USA už dlhšiu tradíciu, doposiaľ prebieha v odborných a vedeckých kruhoch živá diskusia o zásadných otázkach týkajúcich sa hodnotenia výučby študentmi. Viacerí renomovaní odborníci i akademickí funkcionári celkom odmietajú hodnotenia výučby študentmi. Ich najčastejšími výhradami sú, že študenti nie sú kompetentní hodnotiť svojich učiteľov, že študentské hodnotenia výučby podnecujú priemernosť, že obmedzujú akademickú slobodu na vysokých školách, znevažujú učiteľov a prispievajú k zhoršeniu vzťahov v akademickom prostredí. Jeden z kritikov hodnotenia výučby študentmi poukazuje na skutočnosť, že tieto hodnotenia neprispievajú k tomu, aby sa zvýšil vplyv a moc študentov, ale podporujú vplyv a moc byrokratov.

No i tí, ktorí študentské hodnotenie výučby podporujú a uvádzajú do života, si uvedomujú zložitosť problému a podnecujú k opatrnosti pri využívaní týchto hodnotení. Napríklad v príručke k hodnoteniu efektívnosti výučby jednej z významných amerických univerzít, kde sa uskutočňuje hodnotenie výučby, sa zdôrazňuje, že je to „len hrubý nástroj (blunt instrument) a jeho výsledky sa nemajú považovať za veľmi spoľahlivé. Je treba mať na pamäti, že je to len jeden zo zdrojov dát pre hodnotenie výučby“. Autor českého manuálu pre hodnotenie výučby študentmi zase zdôrazňuje, že „podklady pre sumatívne hodnotenie katedier, predmetov a učiteľov by nemali byť pre globálne rozhodovanie na fakulte priveľmi

podrobné, lebo to prináša riziká pre učiteľov. Ľudia, ktorí prijímajú strategické rozhodnutia, si môžu na základe nepodstatných detailov vytvoriť skreslenú predstavu o niektorých učiteľoch.

Ak sa teda má uskutočňovať hodnotenie výučby študentmi na našej vysokej škole, je nevyhnutné dodržať všetky odborné a etické princípy týkajúce sa zberu primárnych dát, ich spracovania, vyhodnotenia, interpretácie a praktického využitia.

Predložený návrh bol vypracovaný na základe doterajších poznatkov a skúseností z hodnotenia výučby študentmi na našej vysokej škole, na iných slovenských vysokých školách, na zahraničných, najmä amerických vysokých školách a poznatkov z tuzemských a zahraničných vedeckých štúdií venovaných danej tematike.

Predložený návrh obsahuje ciele a princípy hodnotenia výučby študentmi, organizačné zabezpečenie a dotazník, pomocou ktorého sa získavajú primárne empirické dáta.

1. CIEĽ A PRINCÍPY

Cieľom zisťovania študentského posudzovania výučby je získať empirické údaje charakterizujúce hodnotenie dôležitých aspektov výučby študentmi a hodnotenie týkajúce sa ich odborného rastu. Ide o údaje, ktoré konkrétne charakterizujú hodnotenie jednotlivých predmetov. V praxi môžu výsledky zisťovania študentského hodnotenia výučby slúžiť:

- jednotlivým vyučujúcim pre sebareflexiu a optimalizáciu ich práce,
- riadiacim pracovníkom školy pri hodnotení a usmerňovaní pracovníkov, pri ďalšej riadiacej, organizačnej a koncepcnej činnosti a v niektorých prípadoch i v rozhodovaní o personálnych otázkach týkajúcich sa úväzkov a odmeňovania učiteľov.

Princípy

1. Hodnotenie výučby študentmi nikdy nesmie byť jediným samostatným základom hodnotenia efektívnosti výučby. Údaje získané zo študentského hodnotenia musia byť interpretované v spojitosti s dátami získanými inými metódami hodnotenia, osobitne s údajmi od kolegov, nadriadených, nezávislých odborníkov (peer evaluation) a s údajmi zo sebahodnotenia daného učiteľa.
2. Študentom sa nemajú klásť otázky, na ktoré nemôžu správne odpovedať. Od študentov napríklad nemožno žiadať, aby posudzovali to, či sú materiály používané vo výučbe aktuálne, alebo do akej miery učiteľ ovláda predmet, ktorý vyučuje. Na druhej strane treba študentov žiadať, aby sa vyjadrili k takým veciam, ako je jeho schopnosť

- komunikovať so študentmi, etické a profesionálne správanie učiteľa, snahu podnecovať záujem študentov alebo dodržiavanie času určeného na výučbu učiteľom.
3. Zabezpečenie anonymity študentov. Je dôležité zabezpečiť, aby nikým nebolo možné žiadnym spôsobom identifikovať študentov s ich hodnoteniami. V opačnom prípade nie je pravdepodobné, že sa získajú objektívne a nezaújaté odpovede.
 4. Pre zabezpečenie vierohodnosti hodnotenia je potrebné získať hodnotenia minimálne od 75% študentov, ktorí sú zapísaní na daný predmet. Ak sú študenti rozdelení do skupín, tak spravidla z viacerých skupín.
 5. Formulár pre hodnotenie výučby študentmi má obsahovať aj otvorené otázky.
 6. Údaje o hodnoteniach jednotlivých učiteľov sa poskytujú týmto učiteľom a určeným riadiacim pracovníkom školy. Inak sa nezverejňujú. Dáta bez individuálnej identifikácie daných učiteľov sa môžu poskytovať pre porovnanie aj externým žiadateľom, napríklad z iného pracoviska školy.
 7. Vedúci pracovísk sledujú študentské hodnotenia jednotlivých učiteľov a v prípade potreby poskytujú učiteľom konzultácie alebo inú pomoc.
 8. Ak sa majú výsledky hodnotenia využiť pre rozhodovanie v personálnych otázkach, musia sa získať hodnotenia za viac semestrov a z niekoľkých predmetov, ktoré daný učiteľ vyučoval.
 9. Je dôležité, aby mali študenti spätnú väzbu, že sa ich hodnotenia nezaložia, ale sa s nimi učitelia i riadiaci pracovníci školy vážne zaoberajú a využívajú ich vo svojej práci.

2. ORGANIZÁCIA HODNOTENIA VÝUČBY ŠTUDENTMI

Terénny zber primárnych empirických dát pomocou dotazníka, ich spracovanie, vyhodnotenie a archivovanie zabezpečujú koordinátori, ktorí sú pre túto činnosť určení na jednotlivých základných organizačných jednotkách školy zabezpečujúcich výučbu, t.j. na katedrách, na detašovaných pracoviskách, ústavoch (ďalej len pracoviská). Koordinátorov vymenúva rektor Vysoké školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave na návrh vedúcich pracovísk spomedzi pedagogických pracovníkov pôsobiacich na týchto pracoviskách.

Terénny zber primárnych empirických dát sa uskutočňuje pomocou dotazníka po skončení výučby v danom semestri. Vedúci pracoviska môže navrhnúť okrem toho uskutočnenie ďalšieho študentského hodnotenie aj iným spôsobom, napríklad, ak chce, aby

boli podrobnejšie preskúmané niektoré skutočnosti. Svoj návrh predkladá príslušnému prorektorovi pre pedagogickú činnosť.

Koordinátor zodpovedá za zabezpečenie anonymity a za dodržanie všetkých odborných a etických pravidiel pri zbere primárnych empirických dát, ich spracovaní, vyhodnotení a archivovaní.

Koordinátor do troch týždňov od ukončenia terénneho zberu primárnych dát odovzdá vyhodnotenie študentského hodnotenia vedúcemu príslušného pracoviska. Koordinátor odovzdá každému pedagogickému pracovníkovi výsledky hodnotenia jeho výučby. V prípade, že vedúci pracoviska tiež vyučuje na danom pracovisku, odovzdá koordinátor vyhodnotenie študentského hodnotenia za vedúceho pracoviska aj príslušnému prorektorovi pre pedagogickú činnosť.

Jednotliví pedagogickí pracovníci konfrontujú výsledky hodnotenia ich výučby študentmi so svojimi poznatkami, skúsenosťami a zámermi a môžu tieto výsledky využiť pre ďalšie zdokonalenie svojej práce. Jednotliví pedagogickí pracovníci môžu prekonzultovať výsledky hodnotení so skúsenými kolegami alebo inými odborníkmi s cieľom optimalizovať vlastnú výučbu.

Vedúci pracoviska monitoruje výsledky hodnotenia výučby študentmi a konfrontuje ich so svojimi poznatkami, skúsenosťami a zámermi, osobitne s výsledkami hodnotení pedagogických pracovníkov uskutočnenými inými metódami, t.j. s údajmi z vlastných hodnotení ním riadených pedagogických pracovníkov, s údajmi od kolegov hodnotených pedagogických pracovníkov, s hodnoteniami od nezávislých odborníkov (peer evaluation) a s údajmi zo sebahodnotenia uskutočňovaného príslušnými pedagogickými pracovníkmi.

Vedúci pracoviska využíva výsledky hodnotení výučby študentmi vo svojej riadiacej a koncepcnej činnosti, v usmerňovaní pedagogických pracovníkov, v organizovaní výučby a pod. V prípade potreby spolupracuje s príslušným prorektorom pre pedagogickú činnosť, napríklad pri zistení závažných nedostatkov, ktoré by si vyžiadali ďalšie hlbšie preskúmanie, alebo ak by sa mali využiť výsledky hodnotenia výučby študentmi pre rozhodovanie v personálnych otázkach.

Vedúci pracoviska informuje študentov o využití výsledkov hodnotení výučby študentmi.

Prorektor pre pedagogickú činnosť koordinuje hodnotenie výučby študentmi v danom regióne. Monitoruje výsledky hodnotenia výučby vedúcich pracovísk v regióne študentmi a konfrontuje ich so svojimi poznatkami, skúsenosťami a zámermi, osobitne s výsledkami

hodnotení uskutočnenými inými metódami. V prípade potreby si vyžiada od vedúcich pracovísk hodnotenia vybraných pedagogických pracovníkov.

Prorektor pre pedagogickú činnosť každoročne vypracúva súhrnnú správu o študentských hodnoteniach výučby v danom regióne. V prípade potreby organizuje ďalšie hlbšie preskúmanie efektívnosti výučby na vybraných pracoviskách. Pritom spolupracuje s Komisiou pre študentské hodnotenie výučby Vysokej školy zdravotníctva sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave (ďalej len komisia).

Komisiu vymenúva rektor Vysokej školy zdravotníctva sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave. Komisia je trojčlenná a tvoria ju renomovaní vedecko-pedagogickí pracovníci školy.

V Bratislave, dňa 27. 7. 2012

Dr.h.c. prof. MUDr. Vladimír Krčméry, DrSc.
rektor

**VYSOKÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY, N. O.**

Vážený študent, študentka,

obraciame sa na Vás so žiadosťou o vyplnenie tohto dotazníka, ktorý sa vzťahuje k Vášmu hodnoteniu výučby na našej vysokej škole. Na slovenských vysokých školách sa uskutočňuje posudzovanie výučby študentmi podľa Zákona číslo 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v ktorom sa v § 70 ods. 1 písm. h) uvádza možnosť študentov aspoň raz ročne sa formou anonymného dotazníka vyjadriť o kvalite výučby a učiteľoch. Poznatky získané zo študentských hodnotení výučby sú jedným zo zdrojov informácií pri celkovom posudzovaní efektívnosti výučby.

Dotazník je anonymný. Koordinátor študentského hodnotenia, ktorý Vám tento dotazník predložil, Vám zabezpečí také podmienky pre jeho vyplnenie, aby nikým nebolo možné žiadaným spôsobom identifikovať Vás s hodnotením, ktoré v dotazníku uvediete. Údaje budú štatisticky spracované a koordinátor zabezpečí dodržanie všetkých odborných a etických pravidiel pri zbere, spracovaní a vyhodnotení údajov. Výsledky Vášho hodnotenia budú poskytnuté jednotlivým pedagógom, ktorých výučba bola posudzovaná a určeným riadiacim pracovníkom školy. O praktickom využití výsledkov Vašich hodnotení Vás bude informovať Váš vedúci katedry, resp. detašovaného pracoviska, ústavu našej školy.

Veríme, že nám poskytnete otvorenú a pravdivú odpoveď na jednotlivé otázky.

Ďakujeme Vám za pochopenie a spoluprácu.

(Meno vedúceho katedry, resp. detašovaného pracoviska, ústavu)

Katedra alebo detašované pracovisko (názov, miesto): Stupeň štúdia Bc. ☐ Mgr. ☐ Ročník: 1. ☐ 2. ☐ 3. ☐ Forma štúdia: denná ☐ externá ☐					Predmet č. 1 (názov): Meno vyučujúceho:		Predmet č. 2 (názov): Meno vyučujúceho:		Predmet č. 3 (názov): Meno vyučujúceho:		Predmet č. 4 (názov): Meno vyučujúceho:	
P.č.	Otázka	Odpoveď	Odpoveď	Odpoveď	Odpoveď	Odpoveď	Odpoveď					
1.	Na začiatku semestra Vás vyučujúci oboznámil s informačným listom predmetu, vysvetlil vám zrozumiteľne ciele a obsah predmetu, akú literatúru budete potrebovať a akým spôsobom budete hodnotení.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N					
2.	Vyučujúci vysvetľoval učivo zrozumiteľne.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N					
3.	Vyučujúci používal názorný výklad, príklady.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N					
4.	Vyučujúci si overoval či študenti rozumejú učivu.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N					
5.	Vyučujúci sa snažil podnietiť záujem študentov o daný predmet.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N					
6	Vyučujúci primerane komunikoval so študentmi a mal k študentom profesionálny prístup.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N					

7.	Vyučujúci sa správal k študentom ako ku kolegom.	1	2	3	4	N	1	2	3	4	N	1	2	3	4	N
8.	Vyučujúci podporoval diskusiu počas vyučovania a vhodným spôsobom viedol diskusiu.	1	2	3	4	N	1	2	3	4	N	1	2	3	4	N
9.	Vyučujúci vhodne odpovedal na otázky študentov.	1	2	3	4	N	1	2	3	4	N	1	2	3	4	N
10.	Vyučujúci prejavoval záujem o problémy študentov spojené s predmetom, ochotne im poskytol vysvetlenie (keď ho o to požiadali, napr. diskutoval s nimi v konzultačných hodinách, prostredníctvom e-mailovej komunikácie).	1	2	3	4	N	1	2	3	4	N	1	2	3	4	N

Vysvetlivka - varianty odpovedí: úplne súhlasím - 1, skôr súhlasím - 2, skôr nesúhlasím 3, vôbec nesúhlasím 4, neviem posúdiť - N.

Pokračovanie

	Predmet č. 1 (názov):	Predmet č. 2 (názov):	Predmet č. 3 (názov):	Predmet č. 4 (názov):
11.	Vyučujúci bol spravodlivý v prístupe ku študentom.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N
12.	Vyučujúci dodržiaval čas určený na výučbu.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N
13.	Vyučujúci zrozumiteľným spôsobom informoval študentov o požiadavkách, ktoré budú na nich kladené pri ich hodnotení.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N
14.	Kreditová hodnota predmetu zodpovedá požiadavkám a vynaloženému úsiliu (práci študenta) potrebnému na absolvovanie predmetu.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N
15.	Absolvovaním tohto predmetu som získal/a veľa nových poznatkov.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N
16.	Absolvovanie tohto predmetu mi umožnilo lepšie porozumieť dôležitým pojmom a súvislostiam javov.	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N	1 2 3 4 N

Vysvetlivka - varianty odpovedí: úplne súhlasím - 1, skôr súhlasím - 2, skôr nesúhlasím 3, vôbec nesúhlasím 4, neviem posúdiť - N.

Ak hodnotíte niektoré skutočnosti vo výučbe mimoriadne kladne a chcete na to poukázať, prosím, napíšte:

.....

.....

.....

Ak sa vo výučbe vyskytli nejaké problémy alebo nedostatky, na ktoré by ste chceli poukázať, prosím, napíšte:

.....

.....

.....